

Enkele begrippen uit de biedtheorieⁱ

“Zij een fit, wij een fit (en vice versa)”

Eigenlijk zou elk bridgeleerboek hiermee moeten beginnen. Het gaat er immers niet om wat jij in je handen hebt, maar om wat je **samen** in handen hebt. Dat **samen**, dat kan niet genoeg benadrukt worden.

Wat is een fit? Een **fit** is als je samen 8 of meer kaarten in een kleur hebt. Je telt hierbij de troeven van beide handen op.

Voorbeeld. Stel, Noord heeft 3♠2♥4♦4♣ kortweg een 3244, zuid heeft een 5♠2♥3♦3♣-verdeling, kortweg een 5233. Opgeteld geeft dat nu **totaaldistributie** 8477. Zij hebben dan **totaaldistributie** 5966. We zien hier: wij hebben een 8-kaarts ♠-fit, zij een 9-kaarts ♥-fit.

Consequentie voor SA: als wij ergens een fit hebben, dan zijn we ergens anders kort. Als we dan toch SA willen spelen, wat het geval is als we een lagekleurenfit hebben, dan moeten we in de korte kleur(en) wel gedekt zijn, oftewel opvang hebben. Opvang hebben wil zeggen dat je hun kleur stopt.

Wetenswaardigheden m.b.t. totaal distributies zijn af te leiden uit deze frequentie tabel:

Van de meer dan 100 totaal distributies zijn onderstaande het meest voorkomend.

T.a.v. de notatie: er staat een * bij de totaal distributies als die dupliceert, bijv. zoals bij de meest voorkomende totaal distributie 8-7-6-5*. De tegenpartij heeft dan ook een 8-7-6-5. Staat er een) achter, dan dupliceert de totaal distributie niet.

Met een 3433 bedoelen we precies een 3♠4♥3♦3♣, terwijl een 4-3-3-3 elke verdeling is met ergens een 4-kaart. In de streepjesnotatie sorteren we altijd de kleuren op grootte.

8-7-6-5*	23 ½ %	8-8-6-4)	5%
		9-7-5-5)	5%
7-7-6-6*	10 ½ %	8-8-5-5*	3%
9-7-6-4*	7 %	9-8-6-3)	2%
		10-7-5-4)	2%
8-7-7-4)	6 ½ %	8-8-7-3)	2%
9-6-6-5)	6 ½ %	10-6-5-5)	2%
7-7-7-5)	5%	9-7-7-3)	1 ½
8-6-6-6)	5%	10-6-6-4)	1 ½
9-8-5-4*	4%		

Er zijn ca. 140 totaal distributies, maar de bovenstaande komen het meest voor.

Uit deze tabel kunnen we de volgende conclusies trekken:

- 1) 85% van alle totaal distributies bevat tenminste een 8-kaarts fit
- 2) 35% van alle totaal distributies bevat tenminste een 9-kaarts fit
- 3) Als de tegenpartij geen 8-kaarts fit heeft, dan heb je zelf nog steeds 33% kans op wel een 8-kaarts fit

- 4) Als de tegenpartij wel een 8-kaarts fit heeft, dan heb je zelf met een 8-1 kans ook een 8-kaarts fit
- 5) Je bent zeker van minstens een 8-kaarts fit als de tegenpartij een 9-kaarts fit heeft
- 6) Hoe beter hun fit, des te beter is je eigen fit
- 7) Alleen in de totaalverdeling 7-7-6-6 hebben beide partijen geen fit

De bewering "wij een fit, zij een fit en vice versa"-wet is dus niet 100% maar 95% waar en in praktijk dus een zeer goed handvat.

De bewering "wij geen fit, dan zij geen fit en vice versa" geldt met 67% kans. Het gaat dan om totaalverdelingen 7-7-6-6* en 8-6-6-6 / 7-7-7-5)

Forcing of niet?

Wat is het begrip forcing? Forcing wil zeggen dat je **biedplicht** hebt, je mag niet passen.

Een paar voorbeelden ter illustratie.

- Als partner opent met 1-in-kleur en jij biedt 1-in-kleur bij (6+ punten), dan moet partner bieden. Het bieden is **rondeforcing**, afgekort **RF**.
- Als partner opent met 1-in-kleur en jij antwoordt met 1SA (6-9) dan is partner niet verplicht te bieden. Het bieden is **non-forcing**, afgekort **NF**. Dat is omdat je je hebt gelimiteerd.
- Als partner opent met 1♥ en jij biedt 3♥ bij dan is dat **invite**. Inviterende biedingen zijn altijd **non-forcing**.
- Als partner opent met 1-in-kleur en jij biedt 1-in-kleur bij (6+ punten) en hij herbidt 2SA, dan is het bieden **mancheforcing (MF)**. (18+, 6+)
- Als partner opent met 1SA en jij biedt 3SA bij, dan is 3SA **EindBod (EB)**.

Deze regels vloeien grotendeels voort uit wat beide partners beloven met hun biedingen afgezet tegen de 25-punten-grens.

Waarom moet je weten of een bieding al dan niet forcing is?

Het is buitengewoon frustrerend als jij op weg bent naar de manche en partner past op jouw forcing bod terwijl jij mogelijk niet meer aan de beurt komt. Je moet dus van elkaar weten wanneer een bod EB, NF of inviterend (NFI), RF, of MF is. Andersom is ook frustrerend. Jij biedt een EB, en partner besluit door te bieden.

In de weg naar de beste speelsoort is het vaak lastig het bieden forcing te krijgen. Jij bent op zoek naar de beste speelsoort, terwijl je weet dat er minimaal een manche inzet. Wat je nu niet wil is dat partner onder de manche past.

Forcingregeloverzicht

Nu zijn er een aantal regels die (vrijwel) altijd gelden. We noemen dit de **forcingregels**. Het is noodzakelijk een aantal forcingregels te kennen, want dat maakt het bieden een stuk simpeler. Deze regels hangen af van de afspraken die je al hebt.

1. Langste kleur eerst.
2. Met 2 of 3 4-kaarten: laagste kleur eerst
3. Met 2 5-kaarten of 2 6-kaarten hoogste kleur eerst.

4. Bijbod van een nieuwe kleur op 1-niveau (6+ pt.) is RF (tenzij eerst is gepast, dan NF)
5. Bijbod van een nieuwe kleur op 2-niveau zonder sprong (10+ pt.) is RF (tenzij eerst is gepast, dan NF)
6. Het eerste bijbod van een nieuwe kleur met sprong is een opening met 6-kaart dus MF.
7. Een sprongherbieding in openingskleur na een one over one belooft een 6-kaart en 15-17 en daarom NF.
8. Een sprongherbieding in openingskleur na two over one belooft een 6-kaart en is MF
9. Een sprongbod in een nieuwe kleur door openaar is MF
10. One over one over one is NF; bovengrens 17 punt
11. De sprong herbieding 2SA in het biedverloop 1x – 1y - 2SA belooft 18-19 en is MF maar betekent dus dat er nog een 4-kaart bij openaar kan zitten.
12. Kleuren die je op 1-niveau kan bieden mag je nooit overslaan, maar zie 11
13. Reverse in antwoordende hand is MF
14. Reverse herbieding van de openaar na een one over one is RF (16+ en 6+)
15. Reverse herbieding van de openaar na een two over one is MF (16+ en 10+)
16. Het met sprong steunen van partners eerste kleur na een two over one is MF
17. Nieuwe kleur op 3-hoogte is MF
18. Het bieden wordt, indien een hoge kleur gesteund wordt na een two over one, MF, dus bijv. het biedverloop 1♠-2♦-3♣-3♠ is MF, slemgoing. Er is nl. weinig behoefte aan een invitebod, terwijl er veel behoefte is aan biedruimte om uit te zoeken of het slem is. Dit staat bekend als het principe van slow en fast arrival.
19. Na een steun op 2-hoogte in hoge kleur is een bod op 3-hoogte onder vastgestelde troefkleur een trial: Het gaat dus om bijv. 1H - pas – 2H - pas – 3L
20. Na 1X mag je met 6-9 punten op een 3-kaart steunen als je ongebalanceerd bent en het alternatief 1SA heet.
21. Een kleurherhaling kan gedaan worden op een 5-kaart als je geen ander bod tot je beschikking hebt. In overige gevallen belooft een kleurherhaling een 6-kaart
22. Conventionele vraagbiedingen zoals Stayman of azenvraag en aanbiedende biedingen zoals Jacoby zijn altijd tenminste 1RF

Op <https://bridge.keesboek.com/Forcingprincipes.pdf> staat een groter overzicht als de tegenpartij ook meebiedt en wat jullie ook zouden kunnen gebruiken.

Om te herkennen wanneer een bieding forcing is zijn begrippen van belang, t.w. **biedruimte** en **captain van de bieding**.

Biedruimte

Stel, partner opent met 1SA en jij hebt 10 punten. Je weet dat nu de manche gespeeld moet worden, dus jouw partij moet doorbieden tot minimaal 3SA. Dat betekent dat zolang minimaal 3SA nog niet is bereikt, het bieden forcing moet zijn. De ruimte tussen 1SA en het veronderstelde plafond 3SA noemen we de **biedruimte**. Je kunt die biedruimte alleen efficiënt gebruiken als partners van elkaar weten wanneer een bieding forcing is. Dit wordt bepaald door de bijbieder die zagezegd Captain van de bieding is.

Zolang de speelsoort niet bepaald is, moet zoveel mogelijk biedruimte moet worden gespaard om uit te vinden wat de beste speelsoort is. Maar als de speelsoort wel bekend is, wordt die geboden wordt wel naar het juiste biedniveau gesprongen.

Maar zolang de beste speelsoort niet bekend is, is het probleem dat als je nu iets biedt, je afspraken moet hebben over het forcing karakter van je bod zeker als jij per sé wilt dat partner iets biedt en niet past.

Captain van de bieding

Definitie: In het algemeen geldt dat zodra één van de partners zowel zijn verdeling als zijn krachtveld heeft verteld, zijn partner **captain van de bieding** is geworden.

De captain van de bieding kan vaak (maar lang niet altijd) met zijn herbieding meteen het eindcontract bepalen. Maar vaak ook niet omdat bijbieder nog te weinig weet van de verdeling van de openaar.

Hiertoe 2 voorbeelden.

Voorbeeld 1: Je bent de partner van een 1SA-openaar en je hebt 10+ punten in een 4♠4♥3♦2♣-patroon. Het beste contract kan nu 3SA, 4♥, 4♣ en in een extreem geval zelfs 5♦ zijn. Je wilt nu partners verdeling kunnen opvragen, oftewel je wilt forcing kunnen bieden.

Voorbeeld 2: (tegenpartij biedt niet mee). Het bieden gaat 1♦ - 1♥ - 1SA. Openaar heeft nu het volgende verteld over zijn hand:

- Minstens een 4-kaart ♦ (kan nog een 5-kaart zijn in een 5♦332 patroon)
- Geen 4-kaart ♥ (anders waren de ♥ gesteund)
- Geen 4-kaart ♠ (anders was 1♠ geboden)
- 12-14 punten (Ergo openaar heeft zich gelimiteerd)
- Openaar heeft een SA-patroon want hij heeft een vrijwillige SA, dus dat kan buiten de 5♦332 alleen nog maar een 334♦3 zijn want met een 4-4-3-2-patroon was anders geboden.

De bijbieder is nu captain van de bieding. Hij heeft een goed overzicht over de situatie en kan met bijv. elke 3♠4♥3♦3♣ -verdeling met elk krachtveld zien dat SA de speelsoort moet zijn. Ook als bijbieder een 6+-kaart ♥ heeft, kan hij met elk krachtveld zijn hand bieden.

Maar stel nu dat de bijbieder een 2♠5♥3♦3♣ -verdeling of een 1♠5♥3♦4♣ -verdeling met 15+ punten heeft. Dan ziet hij zich gesteld voor de dubbele vraag: "wat moet de speelsoort zijn?" en "hoe hoog moeten we zitten?". Van alles kan nog mogelijk zijn. Hij weet dat het geen SA zal zijn (er is immers een ♠-lek) en omdat zij een fit hebben, moet zijn partij er ook één hebben. Hij wil èn forcing bieden èn de beste speelsoort vinden.

Een dergelijke biedsituatie komt vaak voor. Als jij de captain van de bieding bent (en dat is dus het geval als partner verdeling èn krachtveld heeft aangegeven) wil je dus mogelijkheden hebben om forcing te kunnen bieden. Bijgevolg zijn dat ook conventierijke biedsituaties. Daarom moet je de forcingregels dus goed kennen.

"Met een fit levert spelen in de troefkleur een slag meer op dan spelen in SA"

Stel, je hebt een 44-fit. Dan hebben zij 5 kaarten in die kleur, en meestal zitten die 3-2 verdeeld (68% kans). In SA levert die kleur max. 4 slagen, nooit meer. En als je een hoge kaart mist, bijv. de Aas, zijn er 3 slagen. In troef gespeeld houd je na 3x troef spelen aan elke kant een troefje over wat een extra slag is. Die extra slag bestaat ook als je de Aas miste.

Wat is de consequentie van dit inzicht voor de puntentelling?

Stel er is een **lage**kleuren-fit. We moeten voor de opbrengst dan de contracten 2♣ en 1SA met elkaar vergelijken. Stel je maakt 2♣ = 90 en 1SA = 90. Maar als je een overslag kan maken dan: 2♣ + 1 = 110, 1SA + 1 = 120 → SA betaalt beter dan de lagekleurenfit

Stel er is een **hoge**kleuren-fit. We moeten dan 2♠ en 1SA vergelijken. 2♠ levert 110, 1SA = 90. En als je een overslag kan maken: 2♠ + 1 = 140, 1SA + 1 = 120 → dus de hoge-kleurenfit betaalt beter dan SA

Conclusie: Uit de puntentelling volgt dat we met een hoge-kleuren-fit liever in troef zitten, en met een lage-kleuren-fit zitten we liever in SA.

Overbodige biedingen: Hier volgt ook uit dat er contracten zijn waar je eigenlijk nooit in wilt eindigen. Bijv. 2Kl levert evenveel op als 1SA en zelfs minder als er overslagen zijn. De bieding 2Kl heb je na 1SA dus niet nodig om echte klavers aan te bieden. Hetzelfde geldt voor 2Rui. De biedingen 2Kl/2Rui na 1SA zijn **overbodig of obsoleet**. Die biedingen zou je dus ergens anders voor kunnen gebruiken.

We gebruiken die biedingen om een hoge-kleurenfit te vinden m.b.v. de Stayman en de Jacoby afspraak of conventie.

Definitie: Een **conventie** is een speciale **afpraak** over een bieding waarbij die bieding niet noodzakelijk 'echt' is (zoals de 1♣-opening – 2+). Een biedconventie kan informatie vragen of aanbieden. Met informatie wordt in deze bedoeld: informatie over verdeling en/of kracht van de hand.

Conventionele biedingen moeten worden gealerteerd en zijn (in de regel) (ronde)**forcing**

Hoe komt het dat conventies mogelijk zijn? Dat komt door 2 begrippen.

- 1) Het begrip biedruimte. Je hoeft niet als een kangaroo naar iets hoogs te springen als je een zee van biedruimte hebt. Dat is vaak gokken. Beter kan je de biedruimte gebruiken om te onderzoeken welke speelsoort het beste is, mits je weet hoe je forcing moet bieden.
- 2) Je kan aan de overbodige bieding(en) een kunstmatige betekenis geven. Omdat beide partners weten dat het gedane bod niet "echt" is, weten ook beide partners dat er doorgeboden moet worden.

Conventies kunnen nadelen hebben:

- Je kan ze vergeten
- De tegenpartij kan het conventionele bod doubleren voor uitkomst/tegenspel
- Speel zeker geen conventies waarbij je biedingen opoffert die je nodig hebt voor echt

Ik raad aan zo weinig mogelijk conventies te spelen, maar de conventies die je speelt goed met partner door te spreken (spreek af wat je doet als er wordt tussengeboden bijv.).

Een aantal conventies zijn in het natuurlijke bieden echter onmisbaar (zoals Stayman en Jacoby).

Maar houd het simpel (KIS – Keep It Simple).

ⁱ Document "Enkele begrippen uit de biedtheorie". Auteur Kees van der Weijden. versie 24-2-2026